

מִהֵנָּה לֹא נִשְׁבְּרָה: כִּב תְּמוֹתַת רִשְׁעֵי רָעָה וְשִׁנְאֵי צְדִיק יִאֲשָׁמוּ: בִּנ פְּוֹדָה יִתְּנוּ  
נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יִאֲשָׁמוּ כָּל הַחֹסִים בּוֹ:

— זוהר תהלים —

עמו - כִּשְׂבָא חֲבֵרוֹ, שֶׁהוּא יֵצֵר הַטּוֹב, מֵרַע אֶת הָאָדָם עִמּוֹ וְלֹא יִכּוֹל לְזַקֵּק רֵאשׁוֹ כִּאלוֹ הַטְּעִין עַל כְּתַפּוֹ כָּל הַמְּשָׂאוֹת שֶׁל הָעוֹלָם בְּגִלְלֵי אוֹתוֹ רִשְׁעֵי עָרוֹם שֶׁהַקְּדִים עִמּוֹ. וְעַל זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה (קהלת ט) וְחִכְמַת הַמְּסֻכָּן בְּזוּיָהּ וּדְבָרָיו אֵינֶם נִשְׁמָעִים, מִשׁוּם שֶׁהֵנָּה הַקְּדִים אַחֵר. וְעַל כֵּן, כָּל דִּין שֶׁמִּקְבֵּל מֵאָדָם דְּבָר בְּטָרִם יָבֵא חֲבֵרוֹ, כִּאלוֹ קִבֵּל עָלָיו תּוֹעֵבָה אַחֲרַת לְאֻמוֹנָהּ, אֲלֵא (מְשִׁלֵּי ש) וְכֹא רַעְהוּ וְחִקְרוּ, וְזֶה הוּא דְרָף שֶׁל אָדָם צְדִיק. שֶׁהָרִי הָאָדָם הַצְּדִיק הַזֶּה שֶׁלֹּא הָאֱמִין לְאוֹתוֹ רִשְׁעֵי עָרוֹם שֶׁל יֵצֵר הָרַע בְּטָרִם יָבֵא חֲבֵרוֹ, שֶׁהוּא יֵצֵר הַטּוֹב. וּמִשׁוּם זֶה בְּנֵי אָדָם נִכְשָׁלִים לְעוֹלָם הַבָּא. אֲבָל אוֹתוֹ צְדִיק שְׁפוּחַד מְרַבּוֹנוֹ, כִּמְהָ רַעוֹת סוֹכֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵאֱמִין וְלֹא יִשְׁתַּתֵּף עִם אוֹתוֹ יֵצֵר הָרַע, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִיל אוֹתוֹ מִכָּלֵם. זֶהוּ שְׁכַתוֹב (תהלים לד) רַבּוֹת רַעוֹת צְדִיק וּמְכַלֵּם יִצְלִנּוּ ה'. לֹא כְּתוֹב רַבּוֹת רַעוֹת לְצְדִיק, אֲלֵא צְדִיק, מִשׁוּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַצֵּה בּוֹ, וּמִשׁוּם כִּף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַצֵּה מֵאוֹתוֹ הָאָדָם וּמְצִיל אוֹתוֹ מִן הַכֹּל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ.

בְּאֵרוֹהָ, וְנִתְבָּאָר שֶׁהוּא יֵצֵר טוֹב. אֲבָל טוֹב יֵלֵד, זֶהוּ שְׁכַתוֹב (תהלים לו) נֵעַר הֵייתִי גַם זְקַנְתִּי, וְזֶה הוּא נֵעַר שֶׁהוּא יֵלֵד מִסְכָּן, שְׂאִין לוֹ מַעֲצָמוֹ כְּלוּם. וְלִמָּה נִקְרָא נֵעַר? מִשׁוּם שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֲדוּשׁ הַלְּבָנָה שֶׁתְּמִיד מִתְחַדֶּשֶׁת, וְתְמִיד הוּא יֵלֵד מִסְכָּן, כְּמוֹ שְׁאֻמְרָנוֹ. וְחִכְסָם, מִשׁוּם שֶׁשׁוֹרָה בּוֹ חִכְמָה. מִמֶּלֶךְ זֶקֶן - זֶהוּ יֵצֵר הָרַע, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר, שֶׁהָרִי מִיּוֹם שֶׁהָיָה לֹא יֵצֵא מִטְּמֵאָתוֹ לְעוֹלָמִים. וְהוּא כְּסִיל, שֶׁכָּל דְּרָכָיו הֵם לְדְרָף רָעָה, וְהוֹלֵךְ וּמִסְטָה אֶת בְּנֵי הָאָדָם וְלֹא יוֹדֵעַ לְהִזְהֵר, וְהוּא בָּא עִם אָדָם בְּעֵלִילוֹת כְּדֵי לְהִסְטוֹתָם מִדְּרָף טוֹבָה לְדְרָף רָעָה. בֹּא רֵאָה, עַל זֶה מְקַדִּים עִם אָדָם בְּיוֹם שְׁנוּלֵד, כְּדֵי שֶׁיֵּאֱמִין לוֹ, שֶׁהָרִי כִּשְׂבָא יֵצֵר הַטּוֹב, לֹא יִכּוֹל הָאָדָם לְהֵאֱמִין לוֹ, וְדוֹמָה עָלָיו כְּמַעֲמָסָה. כְּמוֹ זֶה שְׁנֵינּוּ, מִי הוּא רִשְׁעֵי עָרוֹם? זֶהוּ מִי שֶׁמְקַדִּים לְטַעַן דְּבָרָיו לְפָנֵי הַדִּין טָרִם יָבֵא חֲבֵרוֹ בְּעַל הַדִּין, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (מְשִׁלֵּי יח) צְדִיק הִרְאִישׁוֹן בְּרִיבּוֹ וְגו'. כְּמוֹ זֶה (הוּא נ"א הַזֶּה) רִשְׁעֵי עָרוֹם, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (בְּרַאשִׁית ג) וְהִנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם, וְהוּא מְקַדִּים וְשׁוֹרָה עִמּוֹ שֶׁל אָדָם בְּטָרִם יָבֵא חֲבֵרוֹ לְשִׁרּוֹת עָלָיו. וּמִשׁוּם שֶׁהוּא מְקַדִּים, וְהֵנָּה טוֹעֵן טַעֲנָתוֹ